

TVIRTINU
Šiaulių miesto savivaldybės
Meras

Artūras Visockas

(data)

ŠIAULIŲ MIESTO SAVIVALDYBĖS NUSIKALTIMŲ PREVENCIJOS PROGRAMOS TIKSLINIŲ PROJEKTŲ ĮGYVENDINIMO 2023 M. ATASKAITA

Šiaulių miesto savivaldybės administracija vykdė Šiaulių miesto savivaldybės (toliau – Savivaldybė) nusikaltimų prevencijos 2023–2025 m. programą (toliau – programa), patvirtintą Savivaldybės tarybos 2022 m. gruodžio 1 d. sprendimu Nr. T-411. Šiaulių miesto savivaldybės gyventojų saugumo stiprinimo ir saugios savivaldybės plėtros komisija (toliau – Plėtros komisija) pritarė 2023 m. metiniam Šiaulių miesto savivaldybės nusikaltimų prevencijos veiklos planui (toliau – Planas), kuri patvirtino Savivaldybės administracijos direktorius (2023-02-23 dok. Nr. TPSA-73).

Programoje nustatytų projektų vykdytojai pateikė užpildytas paraiškas dėl Šiaulių miesto savivaldybės nusikaltimų prevencijos programos tikslinių projektų finansavimo, kurias Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Civilinės saugos ir teisėtvarkos skyrius, programos plano vykdytojas, perdavė vertinti Nusikaltimų prevencijos programos finansuojamų projektų vertinimo komisijai jos veiklos nuostatuose nustatyta tvarka. Finansuoti projektai nustatomi vadovaujantis kriterijais, nustatytais Nusikaltimų prevencijos programos tikslinio projekto vertinimo anketoje (Nusikaltimų prevencijos programos tikslinių projektų įgyvendinimo taisyklių 2-ame priede).

Programos priemonės „Įgyvendinti prevencines programas“ uždaviniams įgyvendinti 2023 m. iš Savivaldybės biudžeto skirta 32000 Eur (2022 m. – 43000 Eur, 2021 m. – 43000 Eur). Vykdam programos 2023 m. veiklos planą buvo finansuoti 6 (2022 m. – 7, 2021 m. – 7) tikslinių nusikaltimų prevencijos programos projektai: už 32000 Eur:

1. „Apsaugok save ir kitus vandenyje“, 820 Eur, PAGD prie LR VRM Šiaulių priešgaisrinė gelbėjimo valdyba;
2. „Saugūs Šiauliai“, 16300 Eur, Šiaulių apskrities vyriausiasis policijos komisariatas;
3. „Smurto artimoje aplinkoje prevencija ir pagalbos teikimas smurtą naudojantiems asmenims“, 5580 Eur, Lietuvos probacijos tarnybos Šiaulių regiono skyrius;
4. „Smurto artimoje aplinkoje prevencija. Prekybos žmonėmis prevencijos organizavimas“, 4500 Eur, Asociacija „Moterų veiklos inovacijų centras“;
5. „Nusikalsti linkusių ir riziką patiriančių bei mažiau galimybių turinčių jaunų žmonių socialinės įtraukties skatinimas“, 3690 Eur, VšĮ Žmogiškųjų išteklių stebėsenos ir plėtros biuras;
6. „Vaikų ir jaunimo nusikalstamumo prevencija „Aš galiu atsispirti“, 1110 Eur, Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie LR VRM Pagėgių pasienio rinktinės Šiaulių pasienio užkarda.

Vykdytojas: PAGD prie LR VRM Šiaulių priešgaisrinė gelbėjimo valdyba.

Tikslinės programos projektas: „Apsaugok save ir kitus vandenyje“ (2022-05-17 sutartis Nr. SŽ-903).

1. Tikslas, uždaviniai, priemonės.

Programos tikslas:

- visuomenės švietimas ugdant saugaus elgesio prie vandens telkinių supratimą ir puoselėjimą, mažinant nuskendusią žmonių ir gelbėjimo darbų vandenyje skaičių Šiaulių mieste esančiuose vandens telkiniuose;
- saugios aplinkos kūrimas, užtikrinant savalaikę prevencinę veiklą siekiant mažinti saugaus elgesio prie vandens telkinių taisyklių pažeidimų skaičių;
- vaikų ir jaunimo švietimas saugaus elgesio prie vandens telkinių klausimais, supažindinant su skendimų priežastimis, dėl kurių skęsta mažamečiai vaikai (ikimokyklinukai ir pradiniai klasių moksleiviai).

Kaip projektas atitinka programos tikslą:

Vykdomas projektas padeda ugdyti saugaus elgesio prie vandens telkinių supratimą, padeda užtikrinti savalaikę prevenciją ir mažinti nuskendusią asmenų skaičių Šiaulių mieste esančiuose vandens telkiniuose.

Programos uždaviniai ir kaip projektas atitiko jų įgyvendinimą:

- organizuoti prevencinę veiklą prie vandens telkinių, kur yra didžiausia tikimybė asmenų skendimui;
- vykdyti vaikų ir jaunimo švietimą saugaus elgesio prie vandens telkinių klausimais, nuo mažens sužinotos ir įsimintos žinios padeda ir suaugus, todėl vaikų švietimas yra prioritetinė skendimų mažinimo prevencijos dalis;
- užtikrinti veiksmingą ugniagesių gelbėtojų - narų funkcijų vykdymą, siekiant greitai ir efektyviai atlikti skęstančiųjų gelbėjimo darbus.

Vykdomas projektas leido stiprinti gyventojų ir vaikų saugos kultūros ir gebėjimo saugiai elgtis ekstremaliose situacijose įgūdžius. Projekto metu įsigytos prekės padėjo užtikrinti prevencinės medžiagos įsisavinimą, užkardyti pagrindinių saugaus elgesio taisyklių reikalavimų pažeidimus.

Programos priemonės – projekte panaudotos priemonės: Žiūronai, gertuvės ir švilpukai.

2. Programos reikšmė gyventojams, kas padaryta, kas pasikeitė, įgyvendinus programą.

Projekto įgyvendinimo metu buvo vykdomi prevenciniai renginiai prie vandens telkinių esančių Šiaulių miesto (Rėkyvos, Prudelio ir Talkšos) paplūdimiuose, kur buvo dėstomos teorinės paskaitos apie saugų elgesį prie vandens ir vandens telkiniuose, dalijama projekto metu įsigytos prevencinės priemonės (Gertuvės ir švilpukai) taip užtikrinant dėstomos medžiagos įsisavinimą. Projekto vykdymo metu per regioninę radijo stotį RS2 Šiaulių miesto gyventojai buvo periodiškai informuojami ir primenama apie saugų elgesį prie vandens telkinių tiek šaltuoju tiek, šiltuoju metų laiku. Įgyvendinus projektą Šiaulių miesto bendruomenė tapo labiau informuota apie saugų elgesį prie vandens telkinių, buvo sudarytos sąlygos pademonstruoti praktiškai, projekto metu įsigytų prekių panaudojimo galimybes esant ekstremaliajai situacijai.

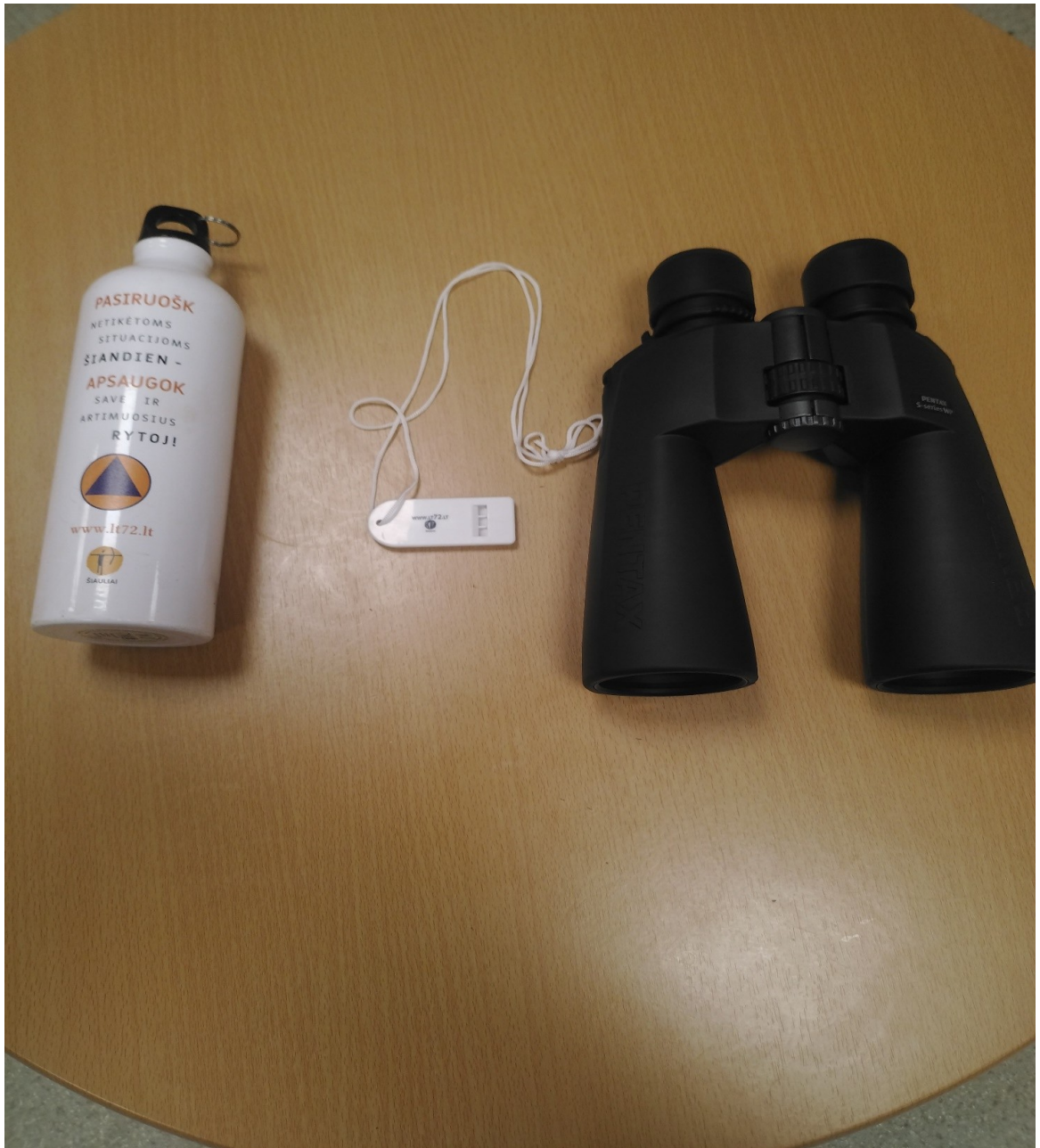
3. Programos rezultatai.

Valdybos pareigūnai 5 kartus pravedė prevencines akcijas paplūdimiuose esančiuose prie Šiaulių miesto vandens telkinių, kurių metu dėstomos paskaitos išklusė daugiau kaip 500 žmonių.

Valdybos pareigūnai 5 kartus Šiaulių miesto gyventojams periodiškai per regioninę RS2 radijo stotį atsižvelgus į metų sezoniškumą primindavo pagrindines saugaus elgesio prie vandens ir vandenyje taisykles.

Valdybos pareigūnai Šiaulių miesto gimtadienio šventės metu gyventojams priminė, apie artėjančią šaltąjį metų laikotarpį ir kokie pavojai tyko nesilaikant saugaus elgesio taisyklių ant ledo.

Įgyvendinus programą buvo įsigyti Žiūronai (1 vnt), gertuvės (24vnt.), švilpukai (250vnt.). Projekto vykdymo metu buvo suorganizuoti prevenciniai renginiai prie vandens telkinių paplūdimiuose esančiuose Šiaulių mieste, apie vykdomus renginius buvo paskelbta per regioninę radijo stotį RS2. Pasibaigus renginiams informacija buvo talpinama socialiniuose tinkluose.

4. Prieinamumas.

Informaciją apie vykdomą projektą buvo skelbiama per socialinius tinklus, vedant paskaitas Šiaulių miesto teritorijoje esančiuose paplūdimiuose, per radijo stotį RS2. Šiaulių miesto prekės logotipas yra patalpintas ant projekto metų išsigtų gertuvių ir švilpukų. Dalinant švilpukus ir gertuves buvo akcentuojama, kad išsigtos minėtos prekės yra iš Šiaulių miesto savivaldybės skirtų lėšų.

Projektui įgyvendinti skirta lėšų suma: 820 Eur (panaudota 820 Eur).

Vykdytojas: Šiaulių apskrities vyriausiasis policijos komisariatas.

Tikslinės programos projektas: „Saugūs Šiauliai“ (2022-05-22 sutartis Nr. SŽ-922).

1. Tikslas, uždaviniai, priemonės.

Programos tikslas:

Organizuoti prevencinę veiklą miesto gyventojams aktualiose ir 2023 m Šiaulių m savivaldybės nusikaltimų prevencijos veiklos plane numatytose srityse, vykdyti bendruomenės

teisinių švietimą, stiprinti pilietiškumą ir atsakingumą, įtraukti bendruomenę į saugios aplinkos kūrimą.

Kaip projektas atitinka programos tikslą: įtraukti 12000 suaugusių miesto gyventojų ir 3500 vaikų į saugios aplinkos kūrimo procesą ir kitas veiklas.

Programos uždaviniai ir kaip projektas atitiko jų įgyvendinimą:

Buvo numatyti šie uždaviniai: vykdyti prevencines saugaus eismo priemones, akcijas ir ugdyti saugaus elgesio gatvėje įgūdžius, didinti sąmoningumą ir smurto artimoje aplinkoje problemos suvokimą, vykdyti turtinių nusikaltimų veiklų prevenciją bei suteikti gyventojams reikiamų žinių, vykdyti vaikų ir jaunimo teisinių švietimą, skatinti juos būti pilietiškais ir atsakingais bendruomenės nariais. Uždaviniai buvo išsikelti pagal programą. Projektas vyko tiksliai kaip numatyta ir atitiko programos uždavimus.

Programos priemonės – projekte panaudotos priemonės: tikslinės prevencinės akcijos, prevencinė švietėjiška veikla, reidai, konkursai, iššūkis, protmūšiai, konferencijos ir t.t., žmogiškieji ištekliai ir auto parkas, inventoriūs.

2. Programos reikšmė gyventojams, kas padaryta, kas pasikeitė, įgyvendinus programą.

Įgyvendinant projektą įvykdyti visi numatyti uždaviniai, pasiekti ir daug kur viršyti numatyti kriterijai. Aktyviai vykdant eismo dalyvių kontrolę, tęsiasi saugaus ir atsakingo elgesio gatvėje įgūdžių formavimas. Gyventojai gavo teisinių ir naudingų prevencinių žinių, todėl patys aktyviau prisideda prie saugios aplinkos kūrimo. Jiems suteikta informacija, kaip apsisaugoti nuo turtinių nusikaltimų, kaip išlikti saugiams elektroninėje erdvėje, kaip elgtis pastebėjus ar patyrus smurtą. Padidėjo žmonių sąmoningumas, pilietiškumas nes jie tapo mažiau tolerantiški aplink vykstantiems pažeidimams, ypač smurto artimoje aplinkoje ir psichotropinių medžiagų vartojimo atvejams. Visa tai prisidėjo didesnio gyventojų saugumo jausmo.

3. Programos rezultatai.

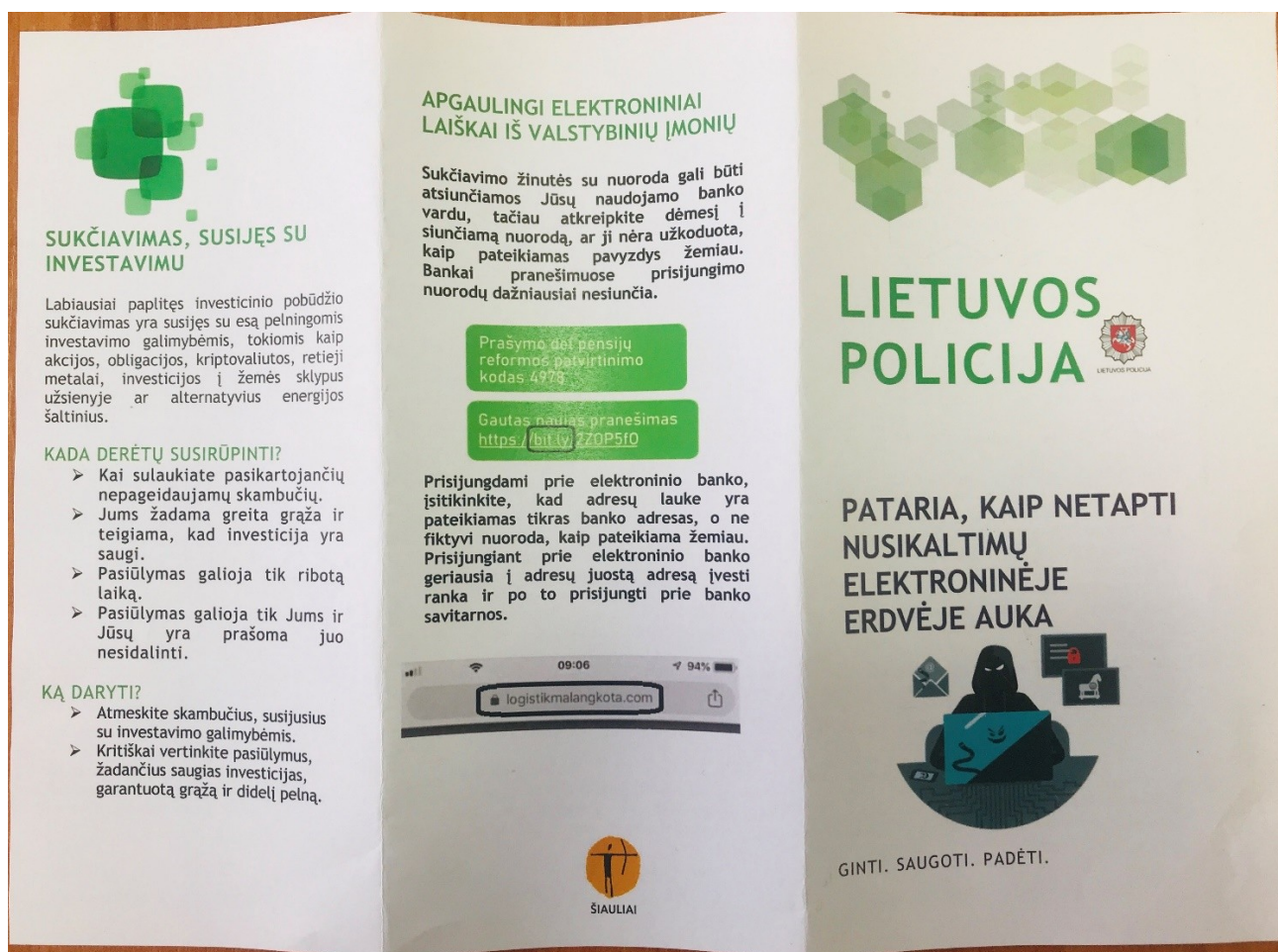
Visos numatytos plano priemonės buvo įvykdytos. Iš keturiolikos priemonių, trylikos kriterijai buvo viršyti. Buvo suorganizuota 150 informacinių renginių ir prevencinių akcijų: konferencija „Mums rūpi“, elektrinių paspirtukų ir dviračių išmaniojo orientacinio varžybos, Kahoot protmūšiai, stovykla jaunimui „Dengtiltis“, konkursai „Mes už saugumą“, „Prevencija 360 laipsnių kampu“, iššūkis „Ne žalingai, o naudingai 2023“, mokinių teisinių žinių viktorina „Temidė“, mokymai Saugių kaimynysčių grupių nariams ir mokyklų socialiniams pedagogams, konsultacijos mokyklų administracijų atstovams. Taip pat vyko akcijos „Esu atsakingas dviratininkas“, „Alkotesteris“, „Rugsėjis – saugaus eismo mėnuo“, Atšvaitų diena, Keliaujančių ir vairuotojų diena, bei dienos „Žuvusiems eismo įvykiuose“ priemonės, renginiai „Patriotų komisariatas“, „Pasimatuok profesiją“. Buvo surengti susitikimai, skirti smurto artimoje aplinkoje problemai, „Triukšmo dienos“ prevencinė akcija, Vaikų gynimo dienos renginys, Vagysčių iš gyvenamųjų patalpų prevencijos dienos Europoje minėjimas, prekybos žmonėmis prevencijos dienos renginys, motociklų ir automobilių triukšmo lygio nustatymo akcija. Vyko paskaitos/pamokėlės vaikams ir jaunimui patyčių, saugaus eismo, žalingų įpročių, teisės pažeidimų prevencijos, elektroninės erdvės pavojų temomis. Į šiuos renginius įtraukta 22000 bendruomenės narių. Taip pat organizuoti 45 patikrinimai ir reidai dėl viešose vietose daromų pažeidimų, dėl akcizais apmokestinamų prekių nelegalios apyvartos užkardymo ir dėl pėsčiųjų, el. paspirtukų vairuotojų bei automobilių vairuotojų daromų KET pažeidimų užkardymo.

Šiaulių mieste nustatyti 4398 nusižengimai dėl įvairių KET nusižengimų. Eismo įvykiuose žmonės nežuvo (2022 m žuvo 4 žmonės). Užfiksuoti 100 (2022 m – 111) įskaitinių eismo įvykių, kuriuose sužalota 105 (2022 m – 116) žmonių. Buvo užregistruotos 284 (2022m - 260) nusikalstamos veikos, susijusios su smurtu artimoje aplinkoje, 247 vagystės (2022 m buvo 243 atvejų), 149 veikos susijusios su psichotropinėmis ir narkotinėmis medžiagomis (buvo 188), 133 sukčiavimo atvejais (2022 m buvo 307 atvejų).

4. Prieinamumas.

Apie vykdomą programą miesto bendruomenė buvo informuojama šiose facebook paskyrose: Šiaulių policijos bendruomenės pareigūnai, Šiaulių apskrities policija. Taip pat instagram paskyroje „Šiaulių apskrities policija“ ir internetinėje svetainėje Šiaulių apskrities vyriausiasis policijos komisariatas (siauliai.policija.lrv.lt). Prevencinė informacija ir informacija apie vykdomą veiklą skelbta žiniasklaidoje: radijo stotyse „RS2“ ir „Saulės radijas“, laikraštyje „Šiaulių kraštas“, ir televizijose LNK, „Šiaulių televizija“. Skelbiant informaciją buvo nurodoma, kad priemonė vykdoma pagal Šiaulių m savivaldybės finansuojamą projektą „Saugūs Šiauliai“. Facebook paskyroje buvo naudojama grotažymė #SaugūsŠiauliai.

Gaminant informacinius lankstinukus, perkant prizus ant jų buvo dedamas Šiaulių miesto prekės ženklas (Šauiukas).

Projektui įgyvendinti skirta lėšų suma: 16300 Eur (panaudota 16300 Eur).

Vykdytojas: Lietuvos probacijos tarnybos Šiaulių regiono skyrius.

Tikslinės programos projektas: „Smurto artimoje aplinkoje prevencija ir pagalbos teikimas smurtą naudojantiems asmenims“ (2023-05-31 sutartis Nr. SŽ-973).

1. Tikslas, uždaviniai, priemonės.

Programos tikslas – Padėti Lietuvos probacijos tarnybos Šiaulių regiono skyriaus (toliau – Šiaulių regiono skyrius), priežiūroje esantiems asmenims, padariusiems nusikalstamas veikas panaudojant smurtą, mokytis konstruktyviai spręsti konfliktus, pažinti savikontrolės ir psichologinės pusiausvyros praradimo priežastis, suteikti įgūdžių ir žinių, kaip socialines, bendravimo, elgesio problemas spręsti nenaudojant smurto, ir išmokyti konstruktyvių emocijų reiškimo būdų. Mokyti prisiimti atsakomybę už savo elgesį, skatinant teigiamus elgesio pokyčius, taip užkertant kelią smurtinio elgesio pasikartojimui, kadangi tai įtakoja ne tik smurtaujančių asmenų, bet ir jų šeimos narių bei visos visuomenės gyvenimo ir bendravimo kokybę.

Kaip projektas atitinka programos tikslą:

Projekto „Smurto artimoje aplinkoje prevencija ir pagalbos teikimas smurtą naudojančioms asmenims“, veiklose iš viso dalyvavo 44 asmenys. Projekto veiklas vykdė ir smurto prevencijos mokymų/konsultacijų paslaugas teikė VŠĮ „Žmogiškųjų išteklių stebėsenos ir plėtros biuras“ (toliau – Biuras), kurio vykdomuose mokymuose/konsultacijose dalyvavo 36 asmenys bei VŠĮ Šiaulių centro poliklinikos Psichikos sveikatos centras (toliau – Psichikos sveikatos centras), smurto prevencijos priemonėse šioje įstaigoje dalyvavo 8 asmenys.

Visi smurto prevencijos priemonės dalyviai ne mažiau, kaip 6 valandų mokymų/konsultacijų metu, individualiuose užsiėmimuose mokėsi pykčio, agresijos, smurto kilmės, galios ir kontrolės, emocinės reakcijos ir jų raiškos sudėtingose situacijose. Mokėsi konfliktų ir jų sprendimo būdų, konstruktyvių ir destruktivių konfliktų sprendimo būdų, lavino bendravimo įgūdžius, pagarbaus bendravimo ir asmeninės atsakomybės ugdymo ir elgesio keitimo galimybių.

Programos uždaviniai ir kaip projektas atitiko jų įgyvendinimą:

1. *Mažinti pakartotinio smurtinio elgesio pasireiškimą* – į Psichikos sveikatos centrą dalyvauti smurto prevencijos mokymuose/konsultacijose buvo nukreipiami asmenys, turintys dvasinių ir psichologinių problemų, išgyvenantys krizines situacijas, kuriems reikalinga profesionali psichologo pagalba, neretai tai asmenys turintys priklausomybių, iš kurių liūno savarankiškai be profesionalios medikų pagalbos išbristi negali. Individualių konsultacijų metu psichologai įvertinę asmens būklę, pagal poreikį nukreipia asmenis pas psichiatrą, dėl medikamentinio gydymo.

Į Biurą dalyvauti smurto prevencijos mokymuose/konsultacijose buvo nukreipiami asmenys, kuriems reikalingas individualus mokymų/konsultacijų lankymo grafikas t. y. dirbantys pamaininį darbą, dirbantys slenkančiu grafiku, vykstantys į darbo komandiruotes, komandiruojami dirbti į objektus, nutolusius nuo Šiaulių miesto bei siunčiami į komandiruotes užsienio valstybėse.

Asmenims, baigusiems smurto mažinimo priemonės labai svarbus tolesnis socialinių įgūdžių lavinimo tęstinumas bei pagalba sprendžiant kitas šiems asmenims dažnai kylančias problemas, kadangi šie asmenys yra viena iš labiausiai pažeidžiamų asmenų grupių, dėl neretai nuo vaikystės kamuojamų socialinių įgūdžių stokos bei įsisenėjusių priklausomybių. Asmenys pagal poreikį nukreipiami lankytis pas priklausomybių ligų specialistus spręsti priklausomybės problemas, pagal poreikį konsultuoti pas medicinos psichologą ar psichiatrą ir kt. Socialinių įgūdžių lavinimo tęstinumas, kompleksinis darbas bendradarbiaujant su kitomis institucijomis, socialiniais partneriais bei keitimasis informacija padeda kryptingai ir efektyviai spręsti įsisenėjusias prižiūrimųjų problemas bei nedubliuoti šiems asmenims teikiamų paslaugų.

2. *Mažinti projekte dalyvaujančių asmenų socialinės rizikos veiksnius, ypač polinkį į alkoholizmą ir nusikalstamą elgesį* – kadangi smurtines veikas asmenys dažniausiai įvykdė būdami neblaivūs, aktyviai bendradarbiaujama su Respublikiniu priklausomybės ligų centru, reabilitacijos centru „Eterna Vita“, Šiaulių miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro priklausomybės ligų konsultante, Psichikos sveikatos centrų specialistais bei anoniminių alkoholikų draugijomis. Minėtų įstaigų darbuotojai periodiškai atvyksta į Šiaulių regiono skyrių, organizuoja informacinius švietėjiškus susitikimus, diskusijas su prižiūrimaisiais. Kartu su socialiniais partneriais VŠĮ „Žmogiškųjų išteklių stebėsenos ir plėtros biuras“ organizuotas renginys-diskusija tolerancijos tema, kurio metu su prižiūrimaisiais diskutuota apie tolerancijos stokos įtaką smurto apraiškoms. Kartą per mėnesį vykdomas priemonių moterims ciklas „Žydinčios obelys“, kurį veda Šiaulių vyskupijos Šeimos centro vadovė, planuojama šias priemones organizuoti ir vyrams. Organizuotas renginys vaiko teisių apsaugos tema, kuriame dalyvavo Šiaulių miesto savivaldybės Gerovės

komisijos nariai. Su prižiūrimaisiais diskutuota, kaip tėvų agresyvus elgesys ir smurtiniai santykiai paveikia vaikus, kaip užkirsti tam kelią ir kur kreiptis ieškant pagalbos.

3. *Padėti smurtaujantiems asmenims įgyti naujų įgūdžių, padedančių be agresijos spręsti šeimos konfliktus* – 44 projekto dalyviai baigė smurto prevencijos konsultacijas/mokymus, jiems išduoti konsultacijų/mokymų baigimą liudijantys dokumentai.

4. *Pasidalinti gerąja patirtimi su kitomis organizacijomis ir institucijomis* – Šiaulių regiono skyriaus atstovai apie bendradarbiavimą su Šiaulių miesto savivaldybe bei gerąja patirtimi vykdant nusikaltimų prevencijos programos projektus dalinasi ir su kitų regionų probacijos skyrių socialiniais partneriais, institucijų atstovais bei kolegomis.

2023 m. spalio 18 d. Lietuvos probacijos tarnybos Šiaulių regiono skyriuje viešėjo Vilniaus universiteto Šiaulių akademijos Edukologijos instituto ir Latvijos Rezeknės technologijų akademijos socialinio darbo ir socialinės rehabilitacijos studijų programos studentai, kuriuos lydėjo Vilniaus universiteto Šiaulių akademijos Edukologijos instituto dėstytoja, socialinių mokslų daktarė A. Vaitkevičienė. Viešnagės metu Šiaulių regiono skyriaus pareigūnai pristatė probacijos tarnybos veiklą, bendradarbiavimą su Šiaulių miesto savivaldybe vykdant projektą „Smurto artimoje aplinkoje prevencija ir pagalbos teikimas smurtą naudojantiems asmenims“.

Programos priemonės – projekte panaudotos priemonės :

Smurto mažinimo mokymų/konsultacijų taikymas - tai ne mažiau nei 6 valandų individualaus darbo su Šiaulių regiono skyriaus priežiūroje esančiais Šiaulių miesto savivaldybės teritorijoje gyvenančiais asmenimis, kurie teisti už smurtą artimoje aplinkoje.

2. Programos reikšmė gyventojams, kas padaryta, kas pasikeitė, įgyvendinus programą.

Individualaus darbo su smurto pavojų keliančiu asmeniu metu, siekiama išsiaiškinti smurto kilmės priežastis, o žinant priežastis, dėl kurių asmuo tapo smurtautoju, galima paveikti jo nuostatas, elgesį, siekti mokyti tinkamo elgesio modelio. Pagalba smurto pavojų keliančiam asmeniui, labiausiai gali paveikti smurto skaičiaus mažėjimą ir smurto užkardymą ateityje. Taip yra todėl, kad pagalba aukai yra susijusi su atsigavimu po patirto smurto, tačiau pati auka negali sustabdyti smurtautojo agresijos. Pagalba smurto pavojų keliančiam asmeniui ir darbas su juo yra nukreiptas konkrečiai į jo agresijos ir naudojamo smurto stabdymą ateityje, todėl tokiu būdu gydomi sutraumuoti ir turintys problemų su elgesiu asmenys, tuo pačiu gydoma visuomenė nuo tokių asmenų smurto apraiškų.

Nors Lietuvoje pagalbą vyrams teikia Vyrų krizių centrai, kurie akcentuoja, kad į juos gali kreiptis vyrai, patyrę ar išgyvenantys krizes, tačiau ši informacija tiesiogiai smurtautojus pasiekia ne visada, kadangi jie dažniausiai nesuvokia, kad jie išgyvena krizę ir jiems reikia pagalbos, nes jie jaučiasi nusikaltę ir verti tik bausmės bei visuomenės pasmerkimo. Nėra aiškios žinutės smurto pavojų keliantiems vyrams, kad juos norima sutikti ne su pasmerkimu, o su ištiesta pagalbos ranka.

Projekte „Smurto artimoje aplinkoje prevencija ir pagalbos teikimas smurtą naudojantiems asmenims“ dalyvavo 44 Šiaulių miesto savivaldybės gyventojai, kurie dėl smurto panaudojimo artimoje aplinkoje, įtraukti į probacijos skyriaus priežiūrą. Dauguma asmenų, dalyvavusių smurto mokymuose/konsultacijose yra dirbantys, todėl asmenims buvo sudaromos galimybės dalyvauti programoje individualiu grafiku, taip pat programos buvo vedamos tiesioginio kontakto, nuotoliniu ir mišriuoju būdu. Į užsiėmimus VŠĮ Šiaulių centro poliklinikos Psichikos sveikatos centrą reikėjo atvykti pagal išankstinę registraciją (taloną ar susisiekiant per elektronines ryšio priemones), o į VŠĮ „Žmogiškųjų išteklių stebėsenos ir plėtros biuras“, asmenys privalėjo atvykti (ar susisiekiant per elektronines ryšio priemones) iš anksto suplanuotu laiku, blaivūs, o tai jau pirmieji žingsniai didesnės atsakomybės ugdymo bei požiūrio į gyvenimo vertybes link.

Įgyvendinant projektą paslaugos buvo suteiktos 44 asmenims, iš kurių: 41 vyras ir 3 moterys. Šiaulių regiono skyriuje nebuvo gauta pranešimų, kad asmenims, dalyvavusiems projekte, būtų pradėtos naujos baudžiamosios bylos, dėl pakartotinai panaudoto smurto artimoje aplinkoje, todėl galima daryti prielaidą, kad dalyvavimas programoje paskatino asmenis atpažinti ir keisti savo destruktivų elgesį bei ieškoti teigiamų elgesio pokyčių.

3. Programos rezultatai.

Šiaulių regiono skyrius įgyvendinant projektą „Smurto artimoje aplinkoje prevencija ir pagalbos teikimas smurtą naudojantiems asmenims“ kuris finansuojamas pagal Šiaulių miesto savivaldybės 2023 m. nusikaltimų prevencijos programą 2023 m. rugsėjo 28 d. pasirašė mokymo paslaugų teikimo sutartį Nr. ST-185 su VŠĮ „Žmoniškųjų išteklių stebėsenos ir plėtros biuras“ (toliau – Biuras). Biuro organizuotoje smurto mažinimo priemonėse dalyvavo 36 asmenys, kurie buvo Šiaulių regiono skyriaus priežiūroje už smurtą artimoje aplinkoje.

2023 m. spalio 3 d. pasirašyta mokymo paslaugų teikimo sutartis Nr. ST-190 su VŠĮ Šiaulių centro poliklinika. VŠĮ Šiaulių centro poliklinikos Psichikos sveikatos centro organizuotoje smurtinių elgesį keičiančiuose mokymuose/konsultacijose dalyvavo 8 asmenys, kurie buvo Šiaulių regiono skyriaus priežiūroje už smurtą artimoje aplinkoje.

Projekte dalyvavę asmenys buvo Šiaulių miesto savivaldybės gyventojai, dėl panaudoto smurto prieš šeimos narius priklausė socialinės rizikos grupei. Smurto mažinimo konsultacijose dalyvavę asmenys užsiėmimų metu buvo konsultuoti smurtautojo asmenybės, pykčio kilmės ir prasmės, elgesio keitimo galimybių, tarpasmeninių santykių ir savirūpos, savivaizdžio, konfliktų, smurto apraiškos, emocinės reakcijos ir raiškos sudėtingose situacijose, asmeninės atsakomybės, atsakingo elgesio, galios ir kontrolės, smurto rato, bendravimo įgūdžių lavinimo, pagarbaus bendravimo, elgesio keitimo galimybių klausimais.

Kadangi dalis porų, po smurto atvejo lieka gyventi kartu, arba palaiko artimus ryšius į individualius konsultacijas buvo kviečiamos dalyvauti ir smurtaujančio asmens antrosios pusės, dažniausiai tai sutuoktinės ar sugyventinės, tačiau į kvietimą individualiai ir anonimiškai konsultuotis atsiliepė tik dvi moterys.

Metai	Prižiūrimųjų skaičius, kuriems dėl smurto artimoje aplinkoje, teismo paskirta baudžiamoji poveikio priemonė ar įpareigojimas – dalyvauti smurtinių elgesį keičiančiuose programose	Prižiūrimųjų skaičius, dalyvavusių smurto programose iš Šiaulių miesto savivaldybės Nusikaltimų prevencijos projekto lėšų	Šiaulių miesto savivaldybės Nusikaltimų prevencijos projekto lėšos
2017 m.	224	40	3000 Eur
2018 m.	208	44	3700 Eur
2019 m.	169	55	4500 Eur
2020 m.	189	55	4500 Eur
2021 m.	161	50	4050 Eur
2022 m.	192	50	4050 Eur
2023 m.	202	42	5580 Eur

Dėl neženkliai padidėjusio smurto artimoje aplinkoje panaudojusių asmenų, teismo įpareigotų dalyvauti smurto programose skaičiaus, galima daryti prielaidą, kad smurto artimoje aplinkoje problema ne tik Šiaulių miesto savivaldybės teritorijoje, bet ir visoje Lietuvoje išlieka labai aktuali ir greit kintanti.

4. Prieinamumas.

Šiaulių regiono skyriaus atstovai įvairių pasitarimų, diskusijų, konferencijų metu su įstaigomis ir socialiniais partneriais pristato vykdomą projektą „Smurto artimoje aplinkoje prevencija ir pagalbos teikimas smurtą

naudojantiems asmenims“ bei akcentuoja kompleksinio darbo su smurto riziką keliančiais asmenimis modelio svarbą ir tęstinumą.

Informacija apie projekto vykdymą ir jo finansavimo šaltinius buvo skelbiama Lietuvos probacijos tarnybos Šiaulių regiono skyriaus informaciniuose stenduose bei probacijos tarnybos tinklalapyje bei Facebook puslapyje.

<https://probacija.lrv.lt/lt/naujienos/siauliu-miesto-savivaldybe-skyre-finansavima-smurtoartimoje-aplinkoje-prevencijos-projekto-igyvendinimui-1>

<https://www.facebook.com/photo?fbid=335746945828400&set=a.185619484174481>

<https://www.facebook.com/photo/?fbid=308019221934506&set=a.185619484174481>

Projektui įgyvendinti skirta lėšų suma: 5580 Eur (panaudota 5580 Eur).

Vykdytojas: Asociacija „Moterų veiklos inovacijų centras“.

Tikslinės programos projektas: „Smurto artimoje aplinkoje prevencija. Prekybos žmonėmis prevencijos organizavimas“ (2023-05-18 sutartis Nr. SŽ-908).

1. Tikslas, uždaviniai, priemonės.

Programos tikslas:

Ilgalaikis tikslas – nulinė tolerancija smurtui, smurto problemos šalinimas, užbėgant pasekmėms už akių, t. y. visuomenės švietimas, informavimas, socialinis ugdymas, nulinė tolerancija smurto apraiškoms; pagalba nuo smurto nukentėjusiems asmenims, jų šeimos nariams; tarpinstitucinis bendradarbiavimas.

Tikslas 1: didinti visuomenės supratimą apie smurto apraiškas, jų padarinius, ugdyti nepakantumą smurtiniam elgesiui; asmenų, patyrusių smurtą pasitikėjimo ir savivertės stiprinimas;

Tikslas 2: gerinti specializuotos kompleksinės pagalbos prieinamumą ir informacijos apie Specializuotos pagalbos centro veiklą sklaidą, siekiant užtikrinti efektyvią, kokybišką ir koordinuotą SPC pagalbą;

Tikslas 3: visuomenės, jaunimo dalyvavimas smurto prevencijos veikloje;

Tikslas 4: prekybos žmonėmis prevencijos organizavimas.

Kaip projektas atitinka programos tikslą:

Nuo 2015 m. asociacija Moterų veiklos inovacijų centras vykdo Šiaulių m. savivaldybės administracijos nusikaltimų prevencijos programos finansuojamą projektą

Smurtas artimoje aplinkoje yra šiurkštus žmogaus teisių pažeidimas, kuris sukelia aukai tiek fizinius, tiek psichologinius neigiamus padarinius. Stereotipinis požiūris į moterų ir vyrų tarpusavio santykius, nepakankamas visų formų smurto šeimoje priežasčių, smurto prevencijos galimybių, jo padarinių, smurto aukų teisių suvokimas kliudo kovoti su smurtu šeimoje. Taip pat ir visuomenė nepakankamai suvokia smurto mastą ir jo pasekmes.

Smurtas šeimoje stabdo, psichologiškai ir fiziologiškai žaloja moterų, o taip pat vaikų, kitų šeimos narių kaip asmenybės formavimąsi ir raidą.

Artimųjų smurtas yra didelė ir dažnu atveju užslėpta socialinė problema, kuri būna nuolatinių psichologinių, fizinių traumų su sunkiomis pasekmėmis priežastis. Yra tiesioginė koreliacija tarp patirto smurto tėvų šeimoje ir žmonių elgesio jiems tapus suaugusiais.

Smurtui artimoje aplinkoje, kuris buvo ir yra itin paplitęs, sustabdyti reikalingos tiek visuomenės, teisėsaugos ir teisėkūros bendros pastangos.

Smurto prevencija apima glaudų NVO, valstybinių institucijų, bendruomenių, visuomenės bendradarbiavimą.

Smurto prevencija – tai tęstinė Moterų veiklos inovacijų centro (toliau – MVIC), kaip Specializuotos kompleksinės pagalbos centro (toliau – SKPC) veiklos sričių.

Programos uždaviniai ir kaip projektas atitiko jų įgyvendinimą:

Uždavinys 1: šviesti visuomenę smurto artimoje aplinkoje prevencijos, teisinio švietimo, šeimos ir žmogiškųjų vertybių stiprinimo srityje, ugdyti nepakantumą smurtui;

Uždavinys 2: supažindinti visuomenę Apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje Įstatymu, su įvairiomis smurto artimoje aplinkoje apraiškomis, jo padariniais, smurto rizika,

teisinėmis pasekmėmis bei atsakomybe; su priemonėmis, skirtomis smurto artimoje aplinkoje prevencijai,

Uždavinys 3: viešinti informaciją apie MVIC vykdomą projektą, teikiamą nemokamą pagalbą smurtą patyrusiems asmenims bei jų šeimos nariams;

Uždavinys 4: organizuoti socialines akcijas smurto prevencijos tikslu, konferenciją, į veiklas įtraukiant jaunimą, visuomenę, valstybines institucijas;

Uždavinys 5: tinklinio bendradarbiavimo organizavimas, aptariant galimybes vykdyti prekybos žmonėmis prevenciją ir visuomenės švietimą, tikslu didinant visuomenės atsparumą ir nepakantumą prekybai žmonėmis ir visų formų išnaudojimui;

Uždavinys 6: taikyti kompleksinę psichosocialinių paslaugų ir teisinės pagalbos prekybos žmonėmis ir išnaudojimo aukoms ir asmenims, galintiems jomis tapti, praktiką.

Smurto apraiškos pasireiškia visuose socialiniuose sluoksniuose, nepriklausomai nuo amžiaus, socialinės padėties, tautybės.

Projekto metu tiesioginės naudos gavėjais buvo daugiau kaip 500 asmenų, kuriems buvo suteikta pagalba dėl patiriamo ar patirto smurto, taip pat šviečiamąją, edukacinę naudą turėjo ir projekte dalyvaujantys asmenys.

Netiesioginiais projekto naudos gavėjais buvo Šiaulių miesto gyventojai ir Šiaulių apskrities gyventojai, juos informuojant organizuotuose renginiuose, kitomis viešinimo priemonėmis apie pagalbą smurto atveju bei apie smurto ir nusikalstamumo prevenciją.

Projektas skirtas įvairaus amžiaus asmenims.

Programos priemonės – projekte panaudotos priemonės:

Organizuoti renginiai, mokymai, suteiktos psichologo konsultacijos, reklama lauko stenduose.

2. Programos reikšmė gyventojams, kas padaryta, kas pasikeitė, įgyvendinus programą.

Vykdyta smurto prevencija, informacijos skaida apie teikiamą pagalbą smurto atveju suteikia visuomenei pagalbos prieinamumą ir žinomumą.

Vykdyti mokymai prekybos žmonėmis prevencijos srityje, taikant kompleksinę psichosocialinių paslaugų ir teisinės pagalbos praktiką.

3. Programos rezultatai.

Organizuoti, praveisti:

- mokymai, seminarai, praktiniai užsiėmimai žmogaus savivertės, tarpusavio santykių sprendimų srityje;

- individualios psichologo konsultacijos;

- informacijos apie vykdomą veiklą sklaida, projekto viešinimas: 3 reklaminiai stendai apie pagalbos teikimą, informaciniai lankstinukai, kortelės, brošiūros, kuriose nurodyti organizacijos kontaktai, kita svarbi informacija;

- video klipo sukūrimas, viešinimas TV.

Mokymai:

- **2023 06 11 d.** "Prekyba žmonėmis: tyrimas ir trauma grįsto požiūrio taikymas teisminiame procese" Šiaulių regiono institucijų specialistams, 43 dalyviai;

- **2023 06 13 d.** „Pagalba nuo nusikalstamos veikos nukentėjusiems asmenims: įstatymo įgyvendinimas pirmojo kontakto institucijose“, 32 dalyviai;

- **2023 09 19 d.** „Pagalbos teikimo modelis moterims, turinčioms klausos, regos negalią ir patiriančioms smurtą artimoje aplinkoje“, 26 dalyviai;

- **2023 10 10 d.** „Stop prekyba žmonėmis. Nepilnamečių išnaudojimas pornografijos srityje“, 28 dalyviai;

- **2023 11 22 d.** „Žmonių išnaudojimas pornografijos ir prekybos žmonėmis srityse“ 25 dalyviai.

4. Prieinamumas.

Informacija www.mvic.lt; www.socmin.lt; www.lygus.lt; MVIC facebook.

- **3 lauko reklamos:** Aušros al., Pramonės g. (prie p/c Bruklinas), Vilniaus-Radviliškio g. kampas. Reklamos 2023-2024 m.

- **reklama ant miesto autobuso** (paslauga perkama iš Šiaulių m. įmonės UAB Busturas)

Sukurtas video klipas „NETYLĖK“, Per Šiaulių regiono televiziją video klipas „NETYLĖK“ buvo viešintas 2023 spalio – gruodžio mėn.

Per Šiaulių regiono TV **informacinis pranešimas** apie Moterų veiklos inovacijų centro (MVIC), akredituoto Specializuotos kompleksinės pagalbos centro (SKPC) teikiamą pagalbą. Informacija pateikta buvo 2023 12 mėn. Kartojimas 2024 02-03 mėn.

Per RS viešintas **informacinis pranešimas** apie Moterų veiklos inovacijų centro (MVIC), akredituoto Specializuotos kompleksinės pagalbos centro (SKPC) teikiamą pagalbą. Informacija viešinta 2023 12 mėn. Kartojimas 2024 02 mėn.

Projektui įgyvendinti skirta lėšų suma: 4500 Eur (panaudota 4500 Eur).

Vykdytojas: VšĮ Žmogiškųjų išteklių stebėsenos ir plėtros biuras.

Tikslinės programos projektas: „Nusikalsti linkusių ir riziką patiriančių bei mažiau galimybių turinčių jaunų žmonių socialinės įtraukties skatinimas ” (2023-05-22 sutartis Nr. SŽ-919).

1. Tikslas, uždaviniai, priemonės.

Programos tikslas: Mažinti jaunų žmonių nusikalstamumą bei riziką patirti atskirtį stiprinant jų įtrauktį į visuomeninę veiklą per inovatyvių technologijų pritaikymą ir gamtos intelekto stiprinimą.

Kaip projektas atitinka programos tikslą: Projekte buvo sprendžiamos šios problemos:

1. Jaunimo, linkusio nusikalsti, organizuojamos veiklos dažnai neatitinka jų raidos ir socialinės aplinkos poreikių.

2. Mažai informuojama jaunimo apie savanorystės galimybes Šiaulių mieste, ypač nusikalsti linkusio jaunimo, kurio įtraukčiai reikia skirti ypatingą dėmesį.

3. Nėra kryptingos programos, skirtos vykdyti patyčių ir smurto prevenciją;

4. Vykdoma psichiką veikiančių medžiagų prevencijos strategija miesto mastu nėra ypač efektyvi, nepasitelkiamos inovatyvios metodikos ir sumanios technologijos;

5. Visuomenė mažai informuota apie nusikalsti linkusio ir mažiau galimybių turinčio jaunimo įtraukties svarbą ir reikšmę nusikaltimų prevencijos srityje.

Programos uždaviniai ir kaip projektas atitiko jų įgyvendinimą:

Šio projekto siektini rodikliai buvo:

1. Padidinti mažiausiai 20 Šiaulių mieste gyvenančių jaunuolių (nuo 14 iki 29 metų), kurie patiria riziką nusikalsti ar yra Probacijos tarnybos prižiūrimi, vaikų globos namų auklėtiniai, AJE ir AJC lankytojai, atotolio vaikai ir kt. informuotumą apie savanorystę ir skatinti juos dalyvauti patyriminio mokymosi metodais grįstuose sporto, meno, aktyvaus laisvalaikio užsiėmimuose, pasitelkiant išmaniąsias technologijas.

2. Mažiausiai 100 mokyklinio amžiaus vaikų ir jaunuolių informuoti apie priklausomybes ir jų prevenciją, pasitelkiant virtualios realybės metodus skatinama diskusija apie narkotinių medžiagų poveikį ir jų vartojimo tikslus ir kt.

3. Jauni žmonės suteikti individualias psichologo konsultacijas (20 asm. po 10 val. konsultacijų) ir suteikti galimybę dalyvauti grupinėse veiklose. 4. Informacijos sklaidos renginiuose, skirtuose bendrojo lavinimo mokyklų mokiniams (10 patyriminių užsiėmimų), apie projektą ir jo veiklas bus informuotos bent 5 miesto bendrojo lavinimo mokyklų bendruomenės.

Programos priemonės – projekte panaudotos priemonės: 4

1. Vaikų ir jaunimo savanoriškos veiklos (pvz., jaunųjų policijos rėmėjų, jaunųjų pasieniečių ir kt.) skatinimas;

2. Jaunimo užimtumo projektų vykdymas (jaunimo užimtumo po pamokų, savaitgaliais ir per atostogas organizavimas);
3. Patyčių prevencijos (paskaitų, renginių organizavimas) vykdymas ugdymo įstaigose;
4. Nepilnamečių priklausomybių (alkoholio, tabako, narkotikų) prevencijos vykdymas.

2. Programos reikšmė gyventojams, kas padaryta, kas pasikeitė, įgyvendinus programą.

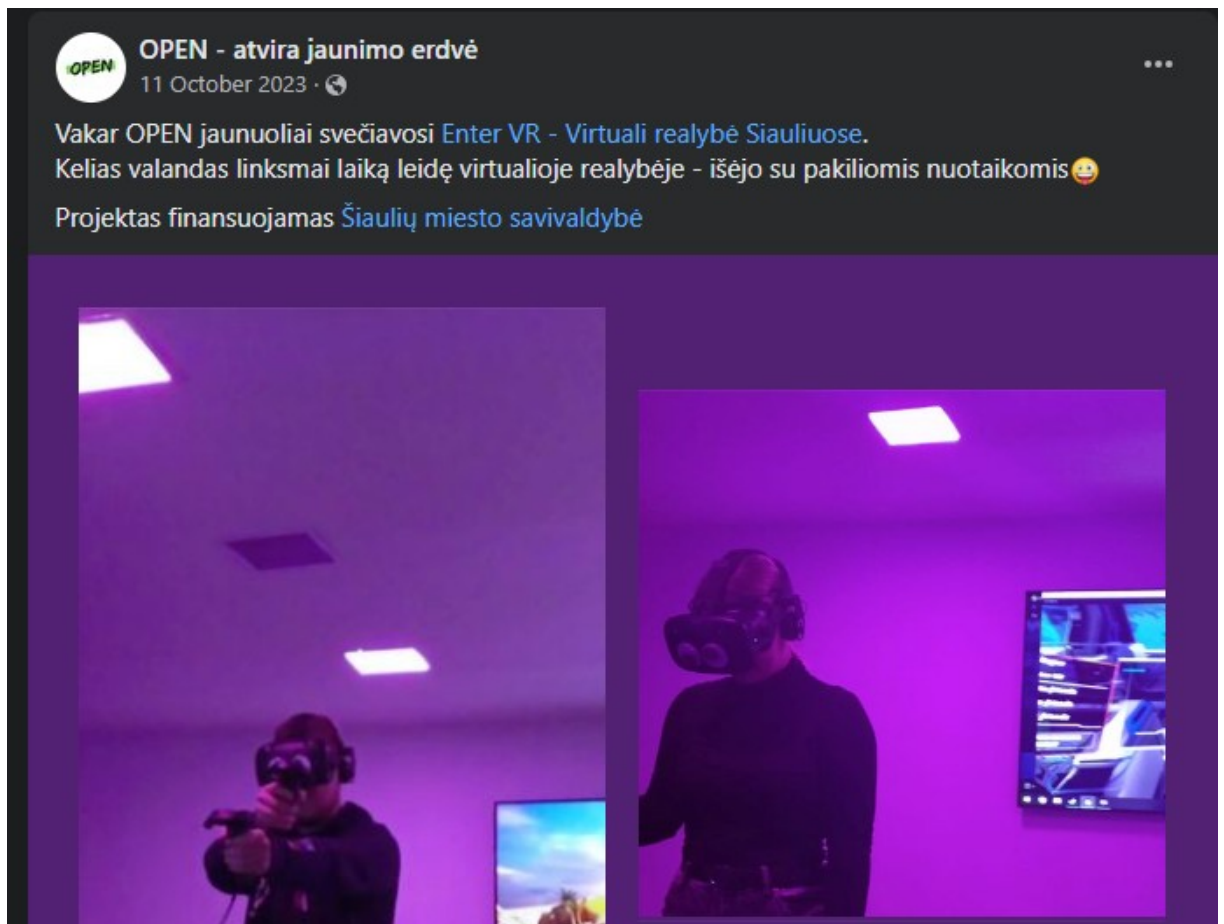
Visuomenė plačiai informuota apie nusikalsti linkusio ir mažiau galimybių turinčio jaunimo įtraukties svarbą ir reikšmę nusikaltimų prevencijos srityje.

3. Programos rezultatai.

1. Individualios konsultacijose (20 asmenų po 10 individualių konsultacijų), bei grupinės veiklos;
2. Renginiuose pristatyta savanoriška veikla pristatyta daugiau, kaip 100 jaunuolių;
3. Visuomenės švietimas informuojant bendrojo lavinimo mokyklų mokinius patyčių prevencijos ir nepilnamečių priklausomybių prevencijos temomis – 10 susitikimų.
4. Suorganizuotos 2 lyderystės stovyklos (po 10 dalyvių).

Nuorodos:

- <https://www.facebook.com/openerdve/posts/pfbid0CQQFdbS9UXiDtR9XdKynwzKhq6AqvzMN5Y5zPu7QwNTgBK2f4sSvwLNPwCnudJ57l>
- <https://www.facebook.com/openerdve/posts/pfbid0oCAetri4CAkmxewnYjBZs2psk1aXn8eD3NRtpXiyceHY8UQtNVXojA3r13Ab9H9l>
- <https://www.facebook.com/openerdve/videos/6625087110942383/>
- <https://www.facebook.com/openerdve/posts/pfbid0PG7AtBfeTENAtnw57K5t8BuZevqxVeM1VjpK1fveLJkNQbSJ53oP1GTN2eRVopvDl>
- <https://www.youtube.com/watch?v=16iE3CF57A8>
- <https://www.facebook.com/openerdve/posts/pfbid0QK9ysUZfQseUN5wWcEuZhFthsQDWBSgYZRBrSpeUsdAE3nevmVY1VPLR4pSEt7X2l>
- <https://www.youtube.com/watch?v=1dMhpJd0SGE>
- <https://www.facebook.com/openerdve/posts/pfbid02j8BoYqeZZwkUjMna3wQo8YDKFo9ygynUPVoxR6qiWi5s73mpXnzWBh7popcWk3qvl>
- <https://www.facebook.com/openerdve/posts/pfbid02tDnFsvmnXMY9G1HJUyMznZLoGZSQuqf2Wa34X4dVxi5Pj9sPw3ZN6fKUxh2K91wl>

4. Prieinamumas.

Viešinimo informacija su Šiaulių miesto prekės ženklu:

Nuorodos:

<https://www.zispb.lt/portfolio/nusikalsti-linkusiu-ir-rizika-patirianciu-bei-maziau-galimybiu-turinciu-jaunu-zmoniu-socialines-itraukties-skatinimas/>

Projektui įgyvendinti skirta lėšų suma: 3690 Eur (panaudota 3690 Eur).

Vykdytojas: Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie LR VRM Pagėgių pasienio rinktinės Šiaulių pasienio užkarda.

Tikslinės programos projektas: „Vaikų ir jaunimo nusikalstamumo prevencija „Aš galiu atsisipirti“ (2023-05-18 sutartis Nr. SŽ-910).

1. Tikslas, uždaviniai, priemonės.

Programos tikslas: Didinti vaikų ir jaunimo užimtumą, organizuojant veiklas po pamokų ir moksleivių atostogų metu, padėti jauniems žmonėms išvengti alkoholio, tabako ir narkotikų daromos žalos ar ją sumažinti, skatinti jaunimą vykdyti pilietines pareigas, įtraukiant į Jaunojo pasieniečio būrelį veiklą.

Kaip projektas atitinka programos tikslą: Įgyvendinant projekte numatytas veiklas ir priemones, padidintas vaikų ir jaunimo užimtumas, organizuotos veiklos po pamokų ir moksleivių atostogų metu, skatintas jaunimas vykdyti pilietines pareigas, įtraukiant į Jaunojo pasieniečio būrelį veiklą.

Programos uždaviniai ir kaip projektas atitiko jų įgyvendinimą:

Išsikelti programos uždaviniai atitiko projekto įgyvendinimą. Užsibrėžti renginiai bei akcijos įgyvendinti pagal planą.

Programos priemonės – projekte panaudotos priemonės: Mokymo priemonės „Virtualūs akiniai“ ir „Girtumo akiniai“, Šiaulių pasienio užkardos turimas sporto inventorių, sporto aikštynas, tarnybinės specialiosios priemonės, vaizdo ir metodinė medžiaga, tarnybinės transporto priemonės, tarnybinis šuo. Taip pat panaudotos komunikacinės priemonės nuotoliniam bendravimui.

2. Programos reikšmė gyventojams, kas padaryta, kas pasikeitė, įgyvendinus programą.

Ugdomas pilietiškumas, teisiškai apsišvietęs, kūrybiškas, aktyvus, sveikai ir saugiai gyvenantis jaunimas, prisidedantis kuriant saugią bendruomenę, kurioje nėra vietos nusikalstamumui ir teisės pažeidimams. Organizuojamų edukacinių ir prevencinių renginių metu vaikai ir jaunimas papildė turimas žinias apie priklausomybę sukeliančių medžiagų vartojimo priežastis, pasekmes ir teisinę atsakomybę. Laisvalaikio praleidimas užsiimant sportu ir dalyvaujant jaunimui skirtuose prevenciniuose renginiuose, konkursuose ar tapus Jaunojo pasieniečio būrelio nariu, didina prasmingą nepilnamečių užimtumą, įtvirtina sveikos gyvensenos įgūdžius, atitraukia juos nuo socialiai nepageidaujamos veiklos ir teisėtvarkos pažeidimų, didina jaunų žmonių teisinį sąmoningumą, atsakomybės sampratą, pilietiškumą. Organizuojamos ekskursijos, konkursai ir akcijos supažindino su pasieniečio, kinologo darbu bei praplėtė akiratį apie profesiją ir karjeros galimybes, supažindino su būsimiems pareigūnams keliamais bendraisiais ir specialiaisiais reikalavimais.

Skatinant jaunimo pilietiškumą, sąmoningumą ir atsakingumą, propaguojant savanorystės idėjas, 2023 metų vasario – birželio mėn. savanorystę pagal Jaunimo savanoriškos tarnybos (JST) programą atliko moksleivė iš Šiaulių Romuvos progimnazijos. Savanorystė – tai galimybė ne tik atrasti patinkančią veiklos kryptį, bet ir geriau pažinti save, ugdyti bendrąsias kompetencijas ir stiprinti pasitikėjimą savimi. Atlikus 6 mėnesių jaunimo savanorišką tarnybą, jaunuoliai gauna papildomus 0,25 balo stodami į aukštąsias mokyklas. Norint tapti savanoriu, būtinos dvi sąlygos: asmuo turi būti apsisprendęs skirti savo laiką visuomenei ir jos reikmėms, nesitikint jokio piniginio atlygio, ir antroji – asmuo turi atrasti kitą asmenį ar organizaciją, kuriai reikalinga savanorio pagalba. Šiuo metu Valstybės sienos apsaugos tarnyba yra vienintelė statutinė įstaiga Lietuvoje priimanti savanorius pagal Jaunimo savanoriškos tarnybos akreditaciją.

Skatintas vaikų aktyvus laisvalaikis. Kartu su Jaunojo pasieniečio būrelio (JPB) nariais prisijungėme prie Šiaulių policijos bendruomenės pareigūnų organizuotos stovyklos „Dengttiltis“, prisijungta prie iniciatyvos „Atverkime duris vasarai“ bei kartu su JPB nariais vykome prie Lietuvos-Latvijos sienos parodyti, kaip vyksta pasieniečių darbas atnaujinus sienų kontrolę. Visos veiklos skirtos motyvuoti jaunimą aktyviai leisti laisvalaikį, kuo mažiau laiko praleisti prie medių.

Skatinant jaunimo kūrybiškumą bei kompetencijas, bendradarbiaujančioms mokykloms buvo išsiųsti kvietimai dalyvauti respublikiniame piešinių konkurse „Ateities pasienietis“, kurio laureatėmis tapo Šiaulių Gegužių progimnazijos moksleivės seserys *-nuasmeninta-*. Taip pat, bendradarbiaujant su Šiaulių Gegužių progimnazija toliau tęsiamas vaikų laisvalaikio užimtumo bei saviraiškos konceptas-iniciatyva „Palik pėdsaką“, tokiu nestandartiniu būdu ne tik skatinta vaikų saviraiška bei iniciatyva, tačiau ir vaikų užimtumas.

2023 metais Šiaulių Salduvės progimnazijos 6b klasės mokiniai kaip klasės kryptį pasirinko Valstybės sienos apsaugos tarnybos pažinimą. Toks klasės krypties pasirinkimas padeda ne tik tikslingai, orientuojantis į mokinio asmenybės ūgtį, plėtoti socialinės partnerystės ryšius, bet ir turtinti ugdymosi procesą, stiprinti mokinių mokymosi motyvą, ugdyti bendrąsias kompetencijas ir gyvenimiškus įgūdžius. Prie visų šių mokinio kompetencijų didinimo bei gyvenimiškų įgūdžių prisidėjo dienos iššūkis „Ar galiu tapti pareigūnu“, kuriame sudalyvavo Šiaulių Salduvės progimnazijos 6b klasės mokiniai.

Vykdamas jaunimo teisinį švietimą, socialinių įgūdžių, bendruomeniškumo ugdymą ir žalingų įpročių prevenciją prarastos paskaitos prekybos žmonėmis tema. Dalyvauta Šiaulių sporto

gimnazijos organizuotoje dienos stovykloje „Aktyvus, sveikas, laimingas“, kurios metu jaunimas plėtojo aktyvaus ir sveiko gyvenimo būdo kompetencijas, buvo skatinamas kūrybiškumas, formuojamos neigiamos nuostatos į psichiką veikiančių medžiagų vartojimą.

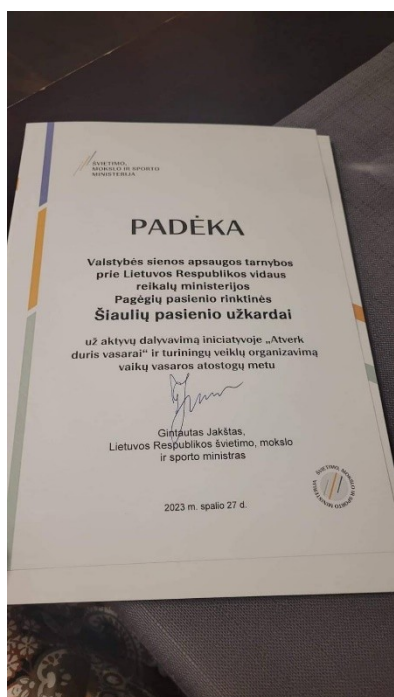
Dalyvauta dviejuose renginiuose vykdant saugaus eismo prevenciją. Moksleiviams dalinti atšvaitai, kepuraitės, aiškintos saugaus elgesio taisyklės vykstant į mokyklą tamsiu paros metu.

Tokiu būdu Šiaulių pasienio užkarda ne tik atlieka priklausomybių, smurto ir prekybos žmonėmis prevenciją, bet ir vykdo įvairių socialinių sluoksnių, įvairių požūrių vaikų tarpusavio bendravimą ir užimtumą. Vaikai turi galimybę praplėsti akiratį, pabūti gryname ore ir naudingai praleisti laiką be medijų.

3. Programos rezultatai.

1. 2023-01-31 Prevencinis renginys Šiaulių V. Kudirkos progimnazijoje.
2. 2023-02-06 Prevencinis renginys Šiaulių Romuvos progimnazijoje.
3. 2023 m. vasario mėn. savanorystę Šiaulių PU atliko moksleivė iš Šiaulių Romuvos progimnazijos.
4. 2023-02-20 Edukacinė programa Šiaulių V. Kudirkos progimnazijoje.
5. 2023-03-02 Prevencinis renginys Šiaulių Romuvos gimnazijoje.
6. 2023-03-04 Pėsčiųjų žygis Kovo 11 d. paminėti Kurtuvėnuose.
7. 2023-03-11 Trispalvės žygis Kovo 11 d. paminėti.
8. 2023-04-24 Edukacinė programa Šiaulių V. Kudirkos progimnazijoje.
9. 2023-04-25 Šiaulių progimnazijos moksleiviai lankėsi Šiaulių užkardoje. Pristatyta kinologo profesija, vyko narkotinių medžiagų paieškos demonstravimas.
10. 2023-05-14 Edukacinė programa Rotari klubo „Harmonija“ organizuotos „Pavasario“ šventės dalyviams.
11. 2023-05-18 Prevencinis renginys Šiaulių Jėzuitų progimnazijos moksleiviams Šiaulių pasienio užkardoje.
12. 2023-06-01 Prevencinis renginys „Aktyvus, sveikas, laimingas“ Šiaulių sporto gimnazijoje.
13. 2023-06-16 Prevencinis renginys Šiaulių Jovaro progimnazijoje.
14. 2023-06-27 Šiaulių pasienio užkardoje, pagal iniciatyvą „Atverk duris vasarai“ lankėsi jaunimas iš Šiaulių miesto bei Akmenės rajono.
15. 2023-07-11 Šiaulių pasienio užkardoje, pagal iniciatyvą „Atverk duris vasarai“ lankėsi jaunuoliai iš Šiaulių miesto bei Šiaulių ir Akmenės rajonų.
16. 2023-07-30 Edukacinė programa Šiaulių sporto centro „Dubysa“ organizuotame „Šiaulių dviračių dienos“ renginyje.
17. 2023-08-21 Šiaulių pasienio užkardoje, pagal iniciatyvą „Atverk duris vasarai“ lankėsi jaunuoliai iš Šiaulių miesto bei Šiaulių rajono.
18. 2023-09-08 dalyvauta motorizuotoje „Šiaulių dienos“ eisenoje.
19. 2023-09-10 mėn. Respublikinis VSAT piešinių konkursas „Ateities pasienietis“.
20. 2023-09-22 Saugaus eismo prevencinis renginys Šiaulių Salduvės progimnazijos organizuotoje šventėje „Diena be automobilio“.
21. 2023-10-02 Prevencinis renginys Šiaulių Juventos progimnazijos moksleiviams Šiaulių pasienio užkardoje.
22. 2023-10-02 Saugaus eismo prevencinis renginys Šiaulių vaikų darželyje „Ežerėlis“.
23. 2023-10-05 Prevencinis renginys Šiaulių „Dermės“ mokykloje.
24. 2023-10-14 Edukacinė programa Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos organizuotame renginyje, skirtame Pasaulinei gyvūnų dienai paminėti.
25. 2023-10-17 užiėmimai su Jaunojo pasieniečio būrelio nariais tema „Prekyba žmonėmis“.
26. 2023-11-22 Edukacinė programa Šiaulių atviroje jaunimo erdvėje „Open“.
27. 2023-11-23 Šiaulių Salduvės progimnazijos moksleivių vizitas Šiaulių pasienio užkardoje. Edukacinė programa.

28. 2023-12-17 Edukacinė programa Šiaulių m. renginyje „Santa fun run“. Vykdamas nelegalių akcizais apmokestinamų prekių, narkotinių, psichotropinių medžiagų laikymo, pardavimo ir gabenimo prevenciją surengti 2 reidai kartu su Klaipėdos teritorinės muitinės pareigūnais. Tikrintos Lietuvos pašto Šiaulių skyriaus siuntos dėl narkotinių- psichotropinių medžiagų siuntimo Šiaulių mieste. Pažeidimų nenustatyta.

4. Prieinamumas.

Visuomenė apie Šiaulių pasienio užkardos renginius bei veiklą buvo informuojama VSAT interneto bei intraneto ir jaunojo pasieniečio būrelio svetainėse, socialinių partnerių Šiaulių Salduvės progimnazijos, Šiaulių sporto gimnazijos, Šiaulių Gegužių bei Romuvos progimnazijų internetinėse svetainėse, www.lmns.lt. Apie piešinių konkursą skelbta etaplius.lt puslapyje, Pasieniečių mokyklos ir Šiaulių pasienio užkardos facebook socialinėse paskyrose.

Reprezentacinės, informacinės, metodinės priemonės pažymėtos Šiaulių miesto logotipu.

5. Kita svarbi informacija:

Nuo 2023 metų Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos Pagėgių pasienio rinktinės Šiaulių pasienio užkarda planuoja priimti iki 3 jaunuolių, kurių amžius 14-29 m., atlikti savanorystę.

2023 metais dalyvauta Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos rengtame „Nusikaltimų ir kitų teisės pažeidimų prevencijos projektų ir bendruomenių iniciatyvų gerosios praktikos“, kuriam buvo pateiktas Šiaulių miesto savivaldybės Vaikų ir jaunimo nusikalstamumo prevencija „Aš galiu atsisipirti“ projektas bei laimėta prizinė vieta.

Kaip vieni aktyviausių „Atverkim duris vasarai“ dalyvių VSAT Šiaulių PU buvo apdovanoti Lietuvos mokinių neformaliojo švietimo centras įsteigtais prizais.

Projektui įgyvendinti skirta lėšų suma: 1110 Eur (panaudota 1110 Eur).

Uždaviniai	Priemonės pavadinimas	Vertinimo kriterijus	Vertinimo kriterijų reikšmės (ne mažiau)	2022 m. atsakingi vykdytojai	Pasiekta vertinimo kriterijau reikšmė
1. Vykdyti vaikų ir jaunimo nusikalstamumo prevenciją ir kontrolę	1.1. Vaikų ir jaunimo savanoriškos veiklos (pvz., jaunųjų policijos rėmėjų, jaunųjų pasieniečių ir kt.) skatinimas	Renginiuose, kuriuose pristatyta savanoriška veikla, dalyvavusių asmenų skaičius	450	Policija	630
				VSAT	300
				ŽISPB	100
	1.2. Informacinės sklaidos nusikaltimų prevencijos tema organizavimas (reklama, konferencijos, susitikimai, informaciniai renginiai)	Įvairiomis informacinės sklaidos priemonėmis pasiektų žmonių skaičius	4000	VSAT	1200
				Policija	9000
	1.3. Jaunimo užimtumo projektų vykdymas (jaunimo užimtumo po pamokų, savaitgaliais ir per atostogas organizavimas)	Įgyvendintų užimtumo projektų, skirtų jaunimo grupėms, arba dalyvavusių asmenų skaičius	3 / 60	Policija	2/70
				VSAT	4 projektai
				ŽISPB	20 asmenų
	1.4. Teisės pažeidimų prevencija nustatytose jaunimo susibūrimo vietose	Atliktų patikrinimų skaičius	10	Policija	20
	1.5. Patyčių prevencijos (paskaitų, renginių organizavimas) vykdymas ugdymo įstaigose	Informacinių renginių arba asmenų skaičius	5 / 200	Policija	18/420
				ŽISPB (AJE „OPEN“)	5 renginiai
	1.6. Nepilnamečių priklausomybių (alkoholio, tabako, narkotikų) prevencijos	Informacinių renginių arba asmenų skaičius	10 / 400	Policija	30/700
				VSAT	8 renginiai
				VSB	240/4704

Uždaviniai	Priemonės pavadinimas	Vertinimo kriterijus	Vertinimo kriterijų reikšmės (ne mažiau)	2022 m. atsakingi vykdytojai	Pasiekta vertinimo kriterijau reikšmė
	vykdymas			ŽISPB	5 renginiai
2. Vykdyti informacinę sklaidą apie turtinių nusikalstamų veikų prevenciją	2.1. Prevencinių renginių, skirtų gyventojų turto apsaugai stiprinti, organizavimas	Informaciniuose renginiuose dalyvavusių asmenų skaičius	500	Policija	660
	2.2. Prevencinių priemonių, skirtų mažinti nusikalstamų veikų elektroninėje erdvėje ir kitų sukčiavimo atvejų galimybėms mažinti, organizavimas	Įvairiomis informacinės sklaidos priemonėmis pasiektų žmonių skaičius	6000	Policija	10000
3. Šviesti visuomenę smurto artimoje aplinkoje, prekybos žmonėmis prevencijos klausimais	3.1. Smurto artimoje aplinkoje prevencija	Suorganizuotų informacinių renginių, konsultacijų skaičius	200	Policija	270
				MVIC	151
				Probacijos tarnyba	264
	3.2. Prekybos žmonėmis prevencijos organizavimas	Suorganizuotų informacinių renginių, arba asmenų skaičius	4 / 80	Policija	11/470
				MVIC	1/25
				VSAT	1 renginys
4. Vykdyti nusikaltimų ir kitų teisės pažeidimų viešose vietose prevenciją	4.1. Saugaus eismo prevencija	Organizuotų prevencinių renginių, akcijų skaičius	20	Policija	25
				VSAT	2
	4.2. Nelegalių, akcizais apmokestinamų prekių, narkotinių, psichotropinių medžiagų laikymo, pardavimo ir gabenimo prevencija	Organizuotų reidų skaičius	5	Policija	10
				VSAT	2
	4.3. Priklausomybių ir žalingų įpročių (narkomanijos, alkoholizmo) prevencija	Organizuotų prevencinių renginių, konsultacijų skaičius	10	Policija	10
				VSB	283
	4.4. Policijos rėmėjų veiklos skatinimas	Dalyvavusių renginiuose asmenų skaičius	300	Policija	400

Uždaviniai	Priemonės pavadinimas	Vertinimo kriterijus	Vertinimo kriterijų reikšmės (ne mažiau)	2022 m. atsakingi vykdytojai	Pasiekta vertinimo kriterijau reikšmė
	4.5. Prevencijos priemonių, skirtų saugiam elgesiui visais metų laikais prie vandens telkinių ir vandenyje sustiprinti, organizavimas	Organizuotų prevencinių renginių, akcijų skaičius	10	Šiaulių PGV	12 (>500 asmenų)
Viso:	Suorganizuota renginių, akcijų, individualių konsultacijų ir užimtumo projektų:				1316
	Įvairiomis informacinės sklaidos priemonėmis pasiektų žmonių skaičius:				29179
	Atlikti reidai ir patikrinimai:				59

AJC – Šiaulių menų mokyklos atvirasis jaunimo centras;

AJE – atvirosios jaunimo erdvės;

Aplinkos apsaugos departamentas – Aplinkos apsaugos departamento Šiaulių valdyba;

JO – jaunimo organizacijos;

NVO – nevyriausybinių organizacijų;

Policija – Šiaulių apskrities vyriausiasis policijos komisariatas;

Probacijos tarnyba – Lietuvos probacijos tarnybos Šiaulių regiono skyrius;

Savivaldybės administracija – Šiaulių miesto savivaldybės administracija;

Šiaulių PGV – Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie VRM Šiaulių priešgaisrinė gelbėjimo valdyba;

Švietimo centras - Šiaulių miesto savivaldybės švietimo centras;

VSAT – Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie VRM Pagėgių pasienio rinktinės Šiaulių pasienio užkarda;

VSB – Šiaulių visuomenės sveikatos biuras.